

USAID | **BULGARIA**
FROM THE AMERICAN PEOPLE

БЪЛГАРСКИ АДВОКАТИ ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

*София 1000, ул. "Гурко" 49, вх.А, ет.4 ♦ тел./факс. 02/986 66 23; 02/ 980 39 67
e-mail: hrlawyer@blhr.org ♦ web site: www.blhr.org*

ДО г -жа САБРИЕ САПУНДЖИЕВА

Заместник – Министър на Правосъдието

Копие до Съвет по законодателство

към Министерство на правосъдието

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От Експертна работна група на Фондация "БЪЛГАРСКИ АДВОКАТИ ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА" по проект "Мониторинг и сравнително – правен анализ на частното съдебно изпълнение", осъществяван с финансовата подкрепа на USAid и подкрепен от Камарата на частните съдебни изпълнители

Препоръки по проект "Мониторинг и сравнително – правен анализ на частното съдебно изпълнение"

Настоящите препоръки обобщават резултатите на осъществявания от Фондация "Български адвокати за правата на човека" проект "**Мониторинг и сравнително – правен анализ на частното съдебно изпълнение**", извършен с подкрепата на USAid.

В основата на проекта бе извършването на всеобхватен анализ на частното съдебно изпълнение, с оглед перспективите пред него, нормативните пречки, статистически поглед над дейността му и сравнението му с държавното съдебно изпълнение и европейските практики. Настоящия проект и резултатите от него са първи по рода си в България и според нас представляват ценно изследване на този нов за правната ни система институт.

Целта на настоящия проект беше чрез осъществяването на дейностите му да се постигне една ясна и приложима формула за това как би трябвало да

USAID | **BULGARIA**
FROM THE AMERICAN PEOPLE

БЪЛГАРСКИ АДВОКАТИ ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

*София 1000, ул. "Гурко" 49, вх.А, ет.4 ♦ тел./факс. 02/986 66 23; 02/ 980 39 67
e-mail: hrlawyer@blhr.org ♦ web site: www.blhr.org*

изглежда българско частно съдебно изпълнение и как е изградено към настоящия момент, като разликата в между желаното и действителното да бъде ясно и професионално формулирано в препоръки и предложения за изменения на нормативни актове, с цел постигане на максимална промяна на статуквото към оптимална ефективност и законосъобразност, включително по отношение на съществуващите международни стандарти в тази сфера, заложиени в Европейската Конвенция за правата на човека.

В препоръките са интегрирани резултатите от петте конкретни анализа по проекта - подробен анализ на мнението на практикуващи адвокати и съдебни изпълнители, анализ на вътрешно – правната уредба, сравнително правен анализ на европейски правни системи на ефективно частно съдебно изпълнение, статистически и правен анализ на дейността на частното съдебно изпълнение и държавното съдебно изпълнение от гледна точка на натовареност и ефективност, както и проучване на практиката на ЕСПЧ, във връзка с делата по неефективност на съдебното изпълнение, с оглед на потенциалните нарушения при действащата уредба и практика в сравнение с очертаната рамка от ЕС в светлината на чл. 6.

Настоящите препоръки, които изпращаме по проекта, се надяваме да създадат сравнително ясна картина на частното съдебно изпълнение и представа за състоянието на проблемите и механизма на отстраняването им, които да помогнат за по-доброто функциониране на механизма на частно съдебно изпълнение в полза на обществото.

Основните и конкретни препоръки, към Министерство на правосъдието са следните :

По отношение на частното съдебно изпълнение, на Министъра на правосъдието е предоставена дискреция, за намеса в назначаването на кандидати за съдебен изпълнител, която не съдържа ясни критерии и противоречи на принципа за независимост на частното изпълнение. Не е ясно защо след като кандидата е преминал успешно конкурс, който от една страна включва и устно събеседване, а от друга в самата комисия има представител на МП. Министърът, който очевидно няма никакви преки и конкретни впечатления от кандидата следва да преценява допълнителни обстоятелства за назначаването му, които обстоятелства няма как да са служебно известни на МП. Не е ясен и определен редът, по който следва да става това, както и за критериите, които ще определят дали кандидата се ползва с необходимото обществено доверие. Тази

USAID | **BULGARIA**
FROM THE AMERICAN PEOPLE

БЪЛГАРСКИ АДВОКАТИ ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

*София 1000, ул. "Гурко" 49, вх.А, ет.4 ♦ тел./факс. 02/986 66 23; 02/ 980 39 67
e-mail: hrlawyer@blhr.org ♦ web site: www.blhr.org*

възможност предоставя на МП сериозен лост за намеса и пряко кадруване в областта на назначаване на ЧСИ. Действително ЧСИ изпълнява и функции, които биха могли да се определят като държавни. Но в случая държавата следва да се намесва по линия на участие в комисията по избор (което е предвидено), по линия на контрола и търсенето на отговорност при нарушения.

По отношение на дискрецията на Министъра препоръчваме възможно по – ограничена намеса в избора на ЧСИ, както и при функционирането на организацията им. Считаме, че към момента Камарата се справя отлично със задачите си и представителите на тази професия следва да бъде предоставено пълното право на събоопределение и самоорганизиране, както това осъществяват успешно адвокатите и нотариусите.

От гледна точка на статистиката, препоръчваме да се обърне по – сериозно внимание на своевременното събиране на данните за натовареността, ефективността на държавното и частното съдебно изпълнение, както и на съпоставянето между двата института. Оставаме с впечатлението, че на този изключително важен критерий не се обърща нужното внимание, съответно данните се събират и обявяват с огромно закъснение. Предлагаме ви да обърнете сериозно внимание на този проблем, като евентуално считаме за уместно, в случай на липса на възможности за своевременна обработка на данните, да предоставите тази дейност, във връзка с данните за частното съдебно изпълнение на Камарата на ЧСИ.

По отношение на нормативната основа, предлагаме за близко бъдеще разширяване на кръга дейности, попадащи в периметъра на частното съдебно изпълнение, характерни за европейските правни системи :

- Връчване на призовки и книжа,
- Събиране на дългове,
- Разпродажба на имущество чрез търг ,
- Правна помощ ,
- Изготвяне на изложение на факти и заключения.

По отношение на законодателните пречки, предлагаме ви и инициатива за промяна, по отношение на установените проблемни текстове от законодателството

Не е развит въпросът за възлагане на ЧСИ събирането на публични вземания. За тази цел е необходима промяна в ДОПК, който засега не позволява такова възлагане дори при желание от страна на съответното учреждение. При приемането на закона не е извършена необходимата хармонизация с разпоредбите и законите, регламентиращи събирането на публични вземания,

USAID | **BULGARIA**
FROM THE AMERICAN PEOPLE

БЪЛГАРСКИ АДВОКАТИ ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

*София 1000, ул. "Гурко" 49, вх.А, ет.4 ♦ тел./факс. 02/986 66 23; 02/ 980 39 67
e-mail: hrlawyer@blhr.org ♦ web site: www.blhr.org*

поради което към настоящия момент силно е ограничена, предвидената в ЗЧСИ възможност на ЧСИ да събира такива вземания.

Все още съществуват нормативни разпоредби, които създават неравнопоставеност между частното и държавното съдебно изпълнение. Такъв проблем е облагането с ДДС на дейността на ЧСИ. С въвеждането на ДДС за частното изпълнение, гражданите и фирмите ще заплащат с 20 % повече, отколкото плащат като страни по делата при държавен съдебен изпълнител.

Твърде дискуссионни са правила на българското законодателство, определящи невъзможността за образуване на изпълнителни дела срещу държавните и общински структури. Изпълнителните листове се изпращат на финансовия отдел на съответния орган, който по една изключително тромава процедура изплаща обезщетенията, което може да отнеме години. Също така, при отказ за изплащане или частично изплащане, вискателят няма средство за защита, тъй като съдебния изпълнител не разполага с правомощия, а съдът вече се е произнасял. Този ред по никакъв начин не гарантира евентуални кредитор. Би следвало легалните текстове да отпаднат и да се предвиди възможност частният съдебен изпълнител да може да изпълнява и срещу такива учреждения.

Работна група :

адвокат Георгица Петкова

адвокат Динко Кънчев

адвокат Илия Павлов

адвокат Николай Руневски

адвокат София Разбойникова